

6-5 Nurmi Living Lab – nurmituotannon kehittämisen yhteistyöalusta

Kirsi Järvenranta¹, Arja Louhisuo¹, Riitta Savikko¹, Maarit Termonen¹, Sanna Kykkänen¹, Panu Korhonen¹, Auvo Sairanen¹, Narasinha Shurpali¹, Hanna-Maija Karikallio¹, Susanna Lahnamäki-Kivelä¹, Mikko Järvinen¹, Petri Kainulainen², Katri Kostamo³, Jari Kauhanen⁴, Sirpa Lintunen⁴, Anne-Mari Heikkinen⁴, Sari Iivonen⁵, Sari Himanen⁵, Jukka Koski-Vähälä⁶, Minna Wikström⁶, Paula Antikainen⁷, Niina Mäntyniemi⁸, Satu Peltonen⁸

¹Luonnonvarakeskus (Luke); ²Savonia amk; ³ProAgria Itä-Suomi; ⁴MTK-Pohjois-Savo; ⁵Luomuinstituutti;

⁶Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys; ⁷Ylä-Savon ammattiopisto; ⁸Maaseutu ammattiin ry

TIIVISTELMÄ

Suomen maataloustuotannon arvosta 40 % tuotetaan nurmituotantoon perustuen lypsykarja- ja muilla nautatiloilla, joten nurmituotannon kilpailukyvyyn tukeminen sekä negatiivisten ympäristövaikutusten vähentäminen ovat alalle tärkeitä tavoitteita. Nurmituotantoa kehitetään lukuisten toimijoiden vetämissä erityyppisissä hankkeissa, joiden kohderyhmänä ovat nurmituotantotilat. Tiloille koituva hyöty ja hankkeiden vaikuttavuus perustuvat siihen, miten tilat pystyvät osallistumaan kehittämistoimintaan. Miten nurmituotannon kehitystyötä voisi nykyisessä ja tulevaisuuden toimintaympäristössä tehdä parhaiten alaa palvelevasti, tehokkaasti ja vaikuttavasti? Ratkaisuna monilla aloilla perustetaan sidosryhmien muodostamia Living Labeja, joissa kaikki osapuolet ovat tasa-arvoisena mukana toiminnassa ja vuorovaikutus on jatkuvaa. Living Lab -tyyppinen alusta sopii erinomaisesti myös nurmituotannon kehittämiseen. Virallista toimintaansa aloittava Nurmi Living Lab (Nurmi LL) on Luke Maanigan koordinoima laaja-alainen kahdeksan perustajatahon muodostama alusta, jolla on jo pitkä nurmituotannon kehittämiseen painottunut hankehistoria. Nurmi LL:llä on aktiivista yhteistyötä alan tärkeimpien sidosryhmien kesken sekä jatkuvasti vahvistuva yhteistyö nurmituottajien kanssa.

Nurmi LL:n European Network of Living Labs (ENoLL) - Quadruple Helix-mallin mukaisen perustajaryhmän muodostavat tieteen ja koulutuksen (Q1) osalta: Luke, Savonia, YSAO ja Luomuinstituutti, julkista hallintoa (Q2) edustaa Pohjois-Savon ELY, kansalaistoimintaa (Q3) Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys ja Maaseutuammattiin ry ja yrityksiä (Q4) ProAgria Itä-Suomi sekä MTK Pohjois-Savo ja useat maatilat.

Perustamisvaiheen jälkeen Nurmi LL on avoin yhteisö, johon voi vapaasti liittyä uusia toimijoita.

Nurmi Living Lab kokoaa yhteen hankkeiden toiminnan: pienryhmät, työpajat, pellonpiennarpäivät, webinaarit, ohjausryhmät sekä innovointikokoukset, joissa tunnistetaan yhdessä alan kehityskohteita, suunnitellaan toimintaa ja tehdään vastavuoroista ja monikanavaista viestintää. Nurmituotannon kehityksen tukeminen, yhteiskunnallinen osallistuminen ja kansainvälinen tiedonvaihto ovat Living Labin toiminnan keskiössä. Toiminta konkretisoituu niin tutkimus- ja koulutusorganisaatioissa kuin tilatasolla ja neuvonnassa yleisesti. AgriHub -sivustolle luodaan Nurmi LL -nettiportaali, joka tulee olemaan Living Labin tärkein toimintaa yhteen kokoava kommunikaatiokanava.

Toimintaa ylläpidetään pääasiassa projektirahoituksella. Eri rahoituslähteet ja hankkeiden ajallinen limittyminen takaavat toiminnan jatkuvuuden. Toimijoiden monipuolinen infrastruktuuri mahdollistaa innovoinnin, kehittämisen ja kokeellisen toiminnan sekä tarjoaa mahdollisuuden maatiloilla toteutettavaan testaukseen.

Nurmi LL:lle haetaan 2026 ENoLL sertifiointi FARCLIMATE-hankkeen tuella. Sertifiointi selkeyttää toimintamallia: se luo LL:lle yhdenmukaiset ja tunnistettavat rakenteet ja toimintamenetelmät sekä helpottaa kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä.

AVAINSANAT: living lab, nurmi, kehittämishanke, yhteistyö